

ЛЕОНІД АНДРІЙОВИЧ ПАСТУР (до 70-річчя від дня народження)

21 серпня 2007 р. виповнилось 70 років видатному математику академіку НАН України Леоніду Андрійовичу Пастуру.

Л. А. Пастур народився в 1937 р. у Вінницькій області. Після закінчення середньої школи у м. Маріуполь вступив на інженерно-фізичний факультет Харківського політехнічного інституту. Після закінчення інституту його було направлено на роботу в Фізико-технічний інститут низьких температур (ФТІНТ) АН України у відділ математичної фізики, яким керував академік В. О. Марченко. В 1964 р. захистив кандидатську дисертацію, а у 1975 р. — докторську дисертацію „Вопросы теории неупорядоченных систем”. У 1988 р. він очолив відділ математичних методів статистичної фізики ФТІНТ АН України. Зараз Л. А. Пастур є завідувачем відділу теоретичної фізики ФТІНТ НАН України.

Наукові інтереси Леоніда Андрійовича є надзвичайно широкими. Для його наукової творчості характерним є органічний зв'язок із теоретичною фізикою, вміння побачити у фізичній проблемі нові математичні задачі та перспективні напрямки, ефективно застосування сучасних математичних методів до розв'язання фізичних задач.

У середині 60-х років під впливом академіка В. О. Марченка Л. А. Пастур почав займатися теорією випадкових матриць. В їхній відомій спільній роботі не тільки отримано класичний результат про розподіл власних значень ансамблю випадкових матриць Вішарду, але й запропоновано метод, що дозволяє вивчати багато інших ансамблів випадкових матриць. Ця робота стала початком циклу досліджень Л. А. Пастура в теорії випадкових матриць, що тривають і зараз.

Широкий клас досліджень ученого належить також до спектральної теорії випадкових диференціальних та скінченно-різницевих операторів. Одним із найбільш відомих результатів у цьому напрямку є робота про чисто точковий спектр диференціальних операторів другого порядку з випадковими коефіцієнтами.

У 1963 р. під впливом видатного фізика-теоретика І. М. Лівшиця Леонід Андрійович почав займатися теорією неупорядкованих систем. Результати цих досліджень було викладено у монографії І. М. Лівшиця, С. О. Гредескула та Л. А. Пастура „Введение в теорию неупорядоченных систем”. Вони значною мірою визначають сучасний вигляд цього розділу теоретичної фізики. За цю книгу автори отримали в 1985 р. Державну премію України. Пізніше математичні аспекти цього кола проблем було викладено у відомій монографії Л. А. Пастура та А. Фіготіна „Spectra of random and almost periodic operators”.

Л. А. Пастур має великі організаційні здібності. Довгі роки він був заступником директора ФТІНТ НАН України та головою математичного відділення цього інституту. Він є головним редактором журналу „Математична фізика, аналіз, геометрія” та ще декількох наукових видань.

Величезна ерудиція в математиці і теоретичній фізиці, яскрава особистість та науковий ентузіазм привертають до Л. А. Пастура численних учнів, багато з яких успішно працюють не лише в Україні, але й за її межами.

Наукова громадськість щиро вітає Леоніда Андрійовича з ювілеєм та бажає йому здоров'я, гарного настрою і нових яскравих результатів.

*В. Г. Бар'яхтар, Ю. М. Березанський, В. С. Королук,
В. О. Марченко, Ю. О. Митропольський,
А. М. Самойленко, Є. Я. Хруслов*